

PLAN VOOR EERLIJKE CONCURRENTIE

VLEESSECTOR

ABVV-FGTB
Horval

ALIMENTO

FEBEU

Fevia

Inleiding

De sociale partners van de vleessector besteden al lang aandacht aan eerlijke concurrentie en de strijd tegen sociale fraude.

In april 2012 werd een samenwerkingsakkoord ondertekend tussen de sector, de sociale inspectiediensten en de SIOD.

Dit Plan voor Eerlijke Concurrentie beoogt de strijd tegen sociale fraude en sociale dumping te versterken. Het Plan voor Eerlijke Concurrentie primeert op het samenwerkingsakkoord van 2012. Tijdens de uitvoering van het PEC is de uitwerking van dit samenwerkingsakkoord opgeschort.

De vleessector kent vele uitdagingen, zoals het structurele tekort aan arbeidskrachten voor specifieke functies in de sector, de vraag naar ruime flexibiliteit omwille van de aard van het product met een beperkte houdbaarheid en het mogelijke misbruik dat veroorzaakt wordt door malafide onderaannemers/ detacheringsbedrijven.

Begin 2021 hebben de bevoegde Ministers de SIOD gevraagd om de bestaande Plannen voor eerlijke concurrentie en de samenwerkingsakkoorden te evalueren en te actualiseren.

De strijd tegen sociale fraude en sociale dumping is immers een prioriteit van de regering.

Zowel de werkgevers, vakbonden, inspectiediensten als de regering zijn vragende partij voor een Plan voor Eerlijke Concurrentie.

Sociale fraude ondermijnt de goede werking van de arbeidsmarkt, de eerlijke concurrentie tussen bedrijven en ondermijnt de financiering en het draagvlak van onze sociale zekerheid.

Dit plan is van toepassing op alle activiteiten waarbij vleesverwerkingsactiviteiten worden uitgevoerd en dus op deze vermeld in de werkings sfeer van het paritair comité 118.

In dit Plan voor Eerlijke Concurrentie wordt een aanpak op nationaal en Europees niveau voorgesteld. De sociale partners van de vleessector begrijpen de insteek van de Benelux en Europese maatregelen die in het Plan Eerlijke Concurrentie zijn opgenomen. Deze maatregelen hebben evenwel een transversale en intersectorale insteek.

De overheid, inspectiediensten en de sociale partners van de vleessector stellen zich als partners op, wisselen informatie uit en werken samen op basis van een constructieve dialoog. Alle partners van dit Plan voor Eerlijke concurrentie kunnen de SIOD vragen om een overleg te organiseren met betrekking tot de inhoud en de uitwerking van het Plan voor Eerlijke Concurrentie wanneer ze dit nodig achten, en dit los van de voorziene evaluaties voorzien in punt 25.

Beleidsvraag

Om de strijd tegen sociale dumping en mensenhandel (economische uitbuiting) te versterken, werden de Ministers van Werk, Sociale Zaken en Zelfstandigen er mee belast om met de sociale partners van de vleessector, met het oog op het sluiten van een Plan voor Eerlijke Concurrentie, overleg te plegen over de volgende voorstellen:

- Een reorganisatie van de verticale onderaannemingsketen (naar het voorbeeld van de wet inzake overheidsopdrachten).
- Een herziening van de regeling inzake hoofdelijke aansprakelijkheid voor loonschulden.

De sociale partners werden uitgenodigd om een advies te formuleren over de voorgestelde aanpak van de vermelde fenomenen tegen 31 december 2022 of, in voorkomend geval, andere voorstellen te formuleren ter verbetering van de bestaande wetgeving met dezelfde doelstelling.

De beleidscellen deelden mee dat indien er tegen die datum geen sectoraal akkoord is, de regering van plan is om zelf een beslissing te nemen tegen 31 maart 2023.

Na overleg tussen de sociale partners werd een gemeenschappelijke nota overgemaakt.

Gemeenschappelijke nota

In de "Gemeenschappelijke nota van de sociale partners over de vleessector en de strijd tegen sociale fraude", dat in bijlage bij dit PEC wordt gevoegd, hebben de sociale partners van de vleessector een actieplan ontwikkeld dat een passend antwoord kan bieden in de strijd tegen sociale fraude en meer bepaald sociale dumping en mensenhandel. De sociale partners zijn van mening dat dit een passend antwoord is op de vraag die de regering hen heeft gesteld.

De sociale partners formuleerden een planmatige aanpak die een structurele oplossing moet bieden voor de huidige inzet van onderaannemers en detacheringbureaus in de voedingssector.

Zij kennen aan Alimento de rol toe van coördinator en facilitator bij de uitvoering van het stappenplan om de in het plan opgenomen termijnen (start fase 1 : 01/01/2023 – start laatste fase : vanaf 01/01/2029) te beheren.

De gemeenschappelijke nota vormt de pijler waarop dit PEC werd uitgewerkt.

NATIONAAL NIVEAU

1. Actieplan van de sociale partners

De Beleidscellen namen kennis van de gemeenschappelijke nota en wensen, daar waar mogelijk, faciliterend op te treden, door de voorstellen te laten onderzoeken door hun administraties indien deze een wetgevend kader of andere ondersteuning vereisen.

ACTIE(S):

- De Beleidscellen Werk, Sociale Zaken en Zelfstandigen laten hun administraties onderzoeken welke voorstellen met een wettelijk kader kunnen geconcretiseerd worden.
- De Beleidscellen Werk, Sociale Zaken en Zelfstandigen ondernemen de nodige initiatieven om met de bevoegde andere federale of regionale beleidscellen en/of bevoegde federale administraties over faciliterende initiatieven te spreken die niet tot hun bevoegdheidsdomeinen behoren.
- De Beleidscellen Werk, Sociale Zaken en Zelfstandigen engageren zich om alle data, die benodigd zijn voor de correcte uitwerking van de maatregelen in de gemeenschappelijke nota, te ontsluiten aan Alimento. De bevoegde administraties zijn bereid hun medewerking hieraan te verlenen.

2. Ingrijpen op de organisatie van de aannemingsketen

De Beleidscellen namen kennis van de gemeenschappelijke nota alsook van het, onder begeleiding van Alimento, realiseren van een nulmeting (cfr. gemeenschappelijke nota in bijlage).

ACTIE(S):

- Alimento bezorgt het resultaat, de onderzoeken en de conclusies die worden getrokken uit de nulmeting aan de Beleidscellen Werk, Sociale Zaken en Zelfstandigen.
- De Beleidscellen Werk, Sociale Zaken en Zelfstandigen ondernemen de nodige initiatieven in samenspraak met de sociale partners, om met de bevoegde andere federale of regionale beleidscellen en/of bevoegde federale administraties eventuele voorstellen te bespreken en ondersteuning te bieden bij het verfijnen van de nulmeting.

3. Verbetering regeling hoofdelijke aansprakelijkheid voor loonschulden door de opmaak van een consulteerbare databank loonschulden

De Beleidscellen namen kennis van de gemeenschappelijke nota.

ACTIE(S):

- Teneinde de strijd tegen sociale dumping en mensenhandel (economische uitbuiting) op te voeren, wordt voor de werkgevers uit de vleessector de bestaande regeling inzake hoofdelijke aansprakelijkheid voor loonschulden verbeterd via de ontwikkeling van een vlot consulteerbare databank "loonschulden" die geïntegreerd kan worden in bij voorbeeld de tool check inhoudingsplicht (<https://www.checkinhoudingsplicht.be>).

4. Aanwezigheidsregistratie IN en UIT

De Beleidscellen namen kennis van de gemeenschappelijke nota.

De beleidscellen deelden aan de sociale partners mee dat in bepaalde sectoren thans wordt onderzocht of een aan de sector aangepast systeem van aanwezigheidsregistratie IN en UIT kan overwogen worden.

Bij invoering wordt vooropgesteld dat dit moet gepaard gaan met een administratieve vereenvoudiging, die efficiëntiewinsten met zich meebrengt voor alle betrokken partijen, zijnde de ondernemingen, de werkgevers, de zelfstandigen, de werknemers en de inspectiediensten.

ACTIE(S):

- De beleidscellen vragen aan de sociale partners om te onderzoeken of een aan de sector aangepast systeem van aanwezigheidsregistratie IN en UIT kan overwogen worden.
- Dit vergt voorafgaandelijk grondige preliminaire evaluaties vanuit de beleidscellen en sociale partners ten aanzien van:
  1. De bestaande checkin@work in de vleessector, alsook een vergelijking met de bestaande checkin@work in de andere sectoren
  2. Een vergelijking tussen de werking in de vleessector en de andere sectoren
  3. De inhoudelijke analyse van de verzamelde data in checkin@work databank
  4. Duiding en afspraken over hoe het verzamelen van deze data zal ingezet en aangewend worden in de verdere uitbouw van de strijd tegen sociale fraude en de professionalisering van datamining van de verschillende inspectiediensten/overheidsdiensten
  5. Feedback over het checkin/out-systeem voorzien in de schoonmaaksector en de verhuissector.
- Op basis van de bevindingen van bovengenoemde beoordelingen zal worden besloten welke verdere maatregelen moeten worden genomen om de registratie te optimaliseren en de voorwaarden voor registratie vast te stellen.
- Het is evenwel evident dat de verantwoordelijkheden op de juiste niveaus dienen te worden geplaatst: de aanpak ingeval van incidentele fouten dient eerder begeleidend en sensibiliserend te zijn in vergelijking met een aanpak van manifest en/of moedwillig misbruik van het systeem. Het systeem is bedoeld om transparantie te garanderen en misbruik van onderaanneming en detachering door middel van registratie tegen te gaan. Het mag in geen geval een extra belasting vormen voor werkgevers.

5. Register van werkende vennoten en helpers

Het register van werkende vennoten en helpers brengt de zelfstandigen in kaart die geen eigen ondernemingsnummer of een effectief mandaat hebben maar wel voor een vennootschap of een eenmanszaak kunnen werken.

Een dergelijk publiek register zorgt ervoor dat de inspectiediensten maar ook de opdrachtgevers/medecontractanten meteen een inzicht krijgen op de samenstelling van een vennootschap vooraleer te contracteren. Het biedt dus een zekere rechtszekerheid en het is ook een middel dat kan dienen als waarschuwing.

Het inschrijven van deze werkende vennoten gebeurt via de toepassing 'MyEnterprise' en is gratis. Het register moet goed bijgehouden worden, al is dit voor vennootschappen waar er slechts sporadisch bewegingen in de aandelen zijn een absoluut minimale administratieve last.

ACTIE(S):

- De Beleidscellen Zelfstandigen en Economie stellen de nodige handelingen om dit te concretiseren.

6. Aanpak van schijnzelfstandigheid en schijnwerknemerschap

De artikelen 331 en 332 van de programmawet van 27 december 2006 (Wet aard van de arbeidsrelaties) stellen uitdrukkelijk dat de partijen vrij de aard van hun arbeidsrelatie kiezen, waarbij de effectieve uitvoering van de overeenkomst moet overeenkomen met de aard van de arbeidsrelatie. Er moet voorrang worden gegeven aan de kwalificatie die uit de feitelijke uitoefening blijkt indien deze de door de partijen gekozen juridische kwalificatie uitsluit.

Op vraag van de Ministers van Werk, Sociale Zaken en Zelfstandigen evalueren de sociale partners van de sector en de inspectiediensten deze wetgeving met de algemene en specifieke criteria voor bepaalde sectoren, na 10 jaar toepassing.

ACTIE(S):

- Binnen het jaar na de ondertekening van het PEC evalueren de sociale partners en de inspectiediensten de toepassing waaruit desgevallend aanbevelingen kunnen volgen.

7. Preventie- /voorlichtingscampagnes

Om alle partijen goed te informeren en te sensibiliseren over sociale fraude zal er een preventie/bewustwording/voorlichtingscampagne via (sociale) media worden gelanceerd in de vleessector.

Deze campagne zal informeren over de tewerkstellingsbarometer van de vleessector, het maatregelenpakket ter ondersteuning van de vleessector, over wat wel en niet wettelijk is en over hoe er wettelijk kan gewerkt worden.

De sociale partners roepen op om op korte termijn een webinar of event te organiseren waar een aantal problematieken kunnen worden behandeld die relevant zijn bij onderaanneming/detachering in de vleessector.

ACTIE(S):

- SIOD zet hiervoor een werkgroep op met alle partners.

8. Opmaak van een sectorale checklist.

De sociale partners vragen de opmaak van een checklist met controlecriteria voor de sector in zijn geheel. Daartoe dienen de sociale partners een lijst met onderwerpen die zij willen behandeld zien over te maken aan de SIOD.

ACTIE(S):

- De SIOD maakt een ontwerp van checklist en brengt daarna de sociale partners en de sociale inspectiediensten samen voor de verdere verfijning van de checklist.

9. Gebruik van het Meldpunt voor Eerlijke Concurrentie.

De sociale partners van de vleessector zijn toegevoegd als organisaties bij het SIOD - meldpunt voor eerlijke concurrentie (www.meldpuntsocialefraude.belgie.be), zodat zij rechtstreeks namens hun leden dossiers over sociale fraude in de sector kunnen overmaken aan de sociale inspectiediensten. De beleidscellen moedigen de sociale partners aan meer gebruik te maken van het Meldpunt met het oog op een snellere en efficiëntere behandeling van de dossiers. De inspectiediensten kunnen echter enkel globale feedback geven over de dossiers en geenszins inzage in individuele fraudeonderzoeken.

ACTIE(S):

- De SIOD volgt de meldingen bij het Meldpunt op en geeft feedback op de PEC-vergaderingen.

10. Toepassing van het correcte paritair comité

Het fenomeen van het PC-shoppen is niet nieuw. De sociale inspectiediensten, in het bijzonder TSW en de RSZ, dienen bij elk onderzoek na te gaan of betrokken onderneming/ onderaannemer/ detachingsbedrijf het juiste paritair comité toepast. Het is immers belangrijk dat elke onderneming/ onderaannemer/ detachingsbedrijf onder het juiste paritair comité ressorteert, zodat het juiste loon betaald wordt aan de werknemers, de correcte sociale bijdragen aan de RSZ en aan de fondsen voor bestaanszekerheid worden aangegeven. Indien TSW van oordeel is dat er een wijziging van het paritair comité dient doorgevoerd te worden, dienen de voorzitters van beide paritaire comités te worden ingelicht.

ACTIE(S):

- De sociaal inspecteurs van TSW en RSZ zullen aandacht hebben voor de juiste toepassing van het bevoegde paritair comité.
- De Beleidscel Werk zorgt voor een duidelijke wettelijke omkadering van de kennisgeving aan de voorzitters van de paritaire comités.

11. Strijd tegen postbusbedrijven en verborgen vormen van gewoonlijke tewerkstelling in België

Bepaalde (buitenlandse) onderaannemers/detacheringsbedrijven bieden hun diensten aan en zijn actief als postbusbedrijf. De sociale inspectiediensten (onder meer RSZ) en de fiscus moeten deze bedrijven via datamining/datamatching opsporen en de nodige maatregelen nemen. Postbusbedrijven respecteren de Europese noch de Belgische sociale en fiscale wetgeving. Het gebruik maken van de KBO databank kan hierin de zoektocht faciliteren.

Bepaalde buitenlandse ondernemingen camoufleren dat de echte tewerkstelling van het personeel gewoonlijk in of vanuit België plaatsvindt. Hiermee verzaken ze aan de rechtsprincipes die zijn opgenomen in de Rome 1-verordening waarin de internationale regels worden aangeduid om te bepalen welk nationaal recht en welke dwingende arbeidsrechtelijke bepalingen van toepassing zijn op de afgesloten arbeidsovereenkomst.

In lijn met de overweging (11) van de Europese handhavingsrichtlijn moet België als EU-lidstaat in het geval van onechte detacheringen alles in het werk stellen om de zwakkere partij (werknemers) te beschermen en Rome 1 te handhaven. Een strenge maar correcte aanpak van onechte detacheringen en postbusconstructies is nodig om een gelijk speelveld te creëren voor alle ondernemingen werkzaam op de Belgische arbeidsmarkt en om de gelijke behandeling van de werknemers in de voedingssector te waarborgen.

ACTIE(S):

- De Beleidscel Werk, ondervoorzitter van het College voor de bestrijding van de fiscale en sociale fraude, zal de aanpak van postbusbedrijven aankaarten in het College.
- De Beleidsellen Werk, Sociale Zaken en Zelfstandigen ondernemen de nodige initiatieven om dit aan te kaarten op Europees niveau

12. Verbeterde datamining

Het samenwerken van de sociale inspectiediensten is essentieel waardoor er inspecties kunnen worden uitgevoerd om fraudemechanismen op te sporen. Dit vereist tevens ook dat de sociale inspecteurs de gegevensuitwisseling en datamining en -matching onderling optimaliseren. De diensten (TWW – TSW – RSZ – RVA – RIZIV – RSVZ – FAVV – FOD Financiën – regionale bevoegde diensten, enz) dienen daartoe de nodige initiatieven te ontwikkelen.

De sociale partners zijn vragende partij om een inzicht te krijgen in de bestaande databanken waar de sociale inspectiediensten toegang toe hebben en hun mogelijkheden in kader van datamining.

Het controleplan van de inspectiediensten dient een bijzondere focus te leggen op de dienstverlenende bedrijven die hun diensten aanbieden aan de vleessector, met name onderaannemers/ detacheringsbedrijven.

ACTIE(S):

- De Beleidsellen Werk, Sociale Zaken en Zelfstandigen ondernemen de nodige initiatieven om datamining op effectieve wijze in te zetten en hierin samen te werken met de sociale partners.
- De SIOD maakt een overzicht van de bestaande toepassingen en databanken en geeft hierover een informatiesessie aan de sociale partners van de vleessector.

13. Mediaberichtgeving

Het plan eerlijke concurrentie beoogt een eenduidig en correct kader te creëren voor communicatie van acties vanuit de inspectiediensten naar de buitenwereld via de media. Hierin staat de fraudebestrijding centraal met het oog op de aanpak van malafide onderaannemers/detacheringsbedrijven, en niet het viseren van de vleessector op zich.

ACTIE(S):

- De inspectiediensten waken over de wijze waarop zij in de media hun communicatie voeren met respect van de vertegenwoordigde sectoren binnen dit PEC.

14. Guidelines over de interpretatie van nationale en Europese regelgeving

Door de complexiteit van de wetgeving en regelgeving is het niet steeds duidelijk voor bonafide ondernemingen welke interpretatie de sociale inspectiediensten geven aan bepaalde nationale en Europese wetgeving en begrippen. Het is belangrijk dat deze door alle sociale inspectiediensten op dezelfde wijze geïnterpreteerd en toegepast worden en dat deze interpretaties ook goed gekend zijn bij de ondernemingen en sociale partners. Het opstellen van guidelines voor de vleessector moet bijdragen tot meer compliance en rechtszekerheid voor de werkgevers en werknemers die te goeder trouwe handelen.

ACTIE(S):

- De SIOD stelt, in samenwerking met de inspectiediensten, guidelines over nationale en Europese wetgeving van toepassing op de vleessector op.
- De sociale partners worden uitgenodigd om de prioritaire thema's aan te brengen die volgens hen in de guidelines aan bod moeten komen.
- De sociale inspectiediensten stellen evenwel de interpretaties op en bepalen de controlemethodologie.
- Jaarlijks worden deze guidelines geactualiseerd en gepubliceerd op de website van de SIOD (www.siod.belgie.be). Daarbij wordt zowel in een algemene interprofessionele module voorzien als in sectorspecifieke aanvullingen.

15. Toegang tot DIMONA en LIMOSA databanken op sectoraal vlak

De sociale partners wensen via Alimento toegang tot de databanken DIMONA en LIMOSA. Het ontsluiten van deze gegevens, met respect voor de privacy- vereisten, kan als finaliteit meehelpen in de bestrijding en identificering van mogelijke fraudefenomenen.

ACTIE(S):

- De RSZ onderzoekt of toegang kan verleend worden tot de DIMONA en LIMOSA databanken voor de data gekoppeld aan het werkingsveld van Alimento, na machtiging door het Informatieveiligheidscomité, kamer sociale zekerheid en gezondheid. Een plan van aanpak met concrete timing wordt uitgewerkt om dit te realiseren.

16. Het arbeidsauditoraat is een essentiële ketenpartner in de fraudebestrijding

Het is voor de sociale partners van groot belang dat enerzijds de controles op het terrein in nauwe samenwerking met de arbeidsauditoraten uitgevoerd worden en dat anderzijds alle arbeidsauditoraten dezelfde benaderingswijze van dossiers toepassen zodat eventuele inbreuken op dezelfde wijze beoordeeld worden door de verschillende auditoraten. De sociale partners vragen om opvolging en globale feedback te krijgen over de aan de SIOD overgemaakte meldingen.

ACTIE(S):

- Met het oog op het vergroten van de bewustwording en het maatschappelijk draagvlak voor fraudebestrijding zal de SIOD onderzoeken hoe de sociale partners, de inspectiediensten en het College van Procureurs-Generaal hun kennis en ervaring over de controle en aanpak van fraudefenomenen in de sector kunnen delen en dit met respect voor het geheim van het onderzoek in strafzaken.

BENELUX- NIVEAU

17. Multilateraal BENELUX- verdrag voor sociale fraudebestrijding

Verderzetten van de activiteiten van de SIOD Werkgroep tot het opstellen van een Multilateraal Benelux-verdrag ter verbetering en versterking van de grensoverschrijdende samenwerking inzake de bestrijding van sociale fraude en de bescherming van de gezondheid en de veiligheid op het werk en van fatsoenlijke arbeidsvoorwaarden.

Grensoverschrijdende samenwerking tussen inspectiediensten en gegevensuitwisseling zijn steeds belangrijker om de grensoverschrijdende sociale fraude te kunnen aanpakken.

De drie landen zijn doende met het afronden van de verdragsonderhandelingen.

Doel is te voorzien in een juridisch kader voor gezamenlijke of onderling afgestemde controles of inspecties en uitwisseling van informatie en de multidisciplinaire samenwerking tussen de landen te versterken ten einde onder meer:

- De strijd aan te gaan met sociale fraude, oneerlijke concurrentie en sociale dumping;
- Te garanderen dat de veiligheid, gezondheid en hygiëne op het werk worden gerespecteerd;
- Erop toe te zien dat fatsoenlijke en billijke arbeidsvoorwaarden, zowel als het recht om te werken van werknemers worden gerespecteerd;
- Erop toe te zien dat de sociale premies correct worden betaald in de bevoegde lidstaat

Gegevens uit Nederland en Luxemburg kunnen de Belgische datamatching en datamining verrijken en meer gerichte controles mogelijk maken. In het kader van de gemeenschappelijke grensoverschrijdende controles zal ook aandacht gaan naar de vleessector.

ACTIE(S):

- Met het oog op de ondertekening van een BENELUX-verdrag sociale fraudebestrijding onderhandelen de SIOD, de administraties en de inspectiediensten verder met Nederland en Luxemburg.

18. Bestrijding van illegale uitzendarbeid

Met Nederland en Luxemburg de kwestie van de uitzendsector (detachering via niet-erkende uitzendbureaus) blijven onderzoeken, zowel op het gebied van arbeidsrecht, sociale zekerheid als de erkenning van uitzendbureaus. Met Nederland wordt gekeken naar mogelijkheden om de 'Dutch way' verder te integreren, onder andere op het gebied van uitwisseling van sociale en fiscale gegevens. Binnen de Benelux is een werkgroep uitzendbranche actief om deze problematiek op te volgen.

ACTIE(S):

- De SIOD en de sociale inspectiediensten blijven deelnemen aan de BENELUX-vergaderingen over de uitzendsector en aan de voorgestelde grensoverschrijdende inspecties.

19. Uitwisseling van personeel en gegevens

Een goede uitwisseling van personeel en inspectiegegevens tussen de BENELUX-landen (data matching/datamining) is een absolute noodzaak en is in lijn met de geest van de EU-uitvoeringsrichtlijn, die inspectiediensten verplicht om beter met elkaar te communiceren. Er worden al ad hoc gezamenlijke grensoverschrijdende inspecties uitgevoerd tussen België, Nederland en Luxemburg. Deze samenwerking moet worden gehandhaafd en versterkt.

ACTIE(S):

- De SIOD organiseert, in samenwerking met de (sociale) inspectiediensten, zowel de uitwisseling van gegevens met Nederland en Luxemburg als, waar nodig, gezamenlijke en/of gecoördineerde inspecties in de vleessector.

EUROPEES NIVEAU

20. Volledige operationalisering van ELA

De volledige operationalisering van ELA tegen 2024 is een Belgische politieke prioriteit.

Tijdens zijn voorzitterschap van de EU-Raad in de eerste helft van 2024 zal België een conferentie organiseren over de evaluatie en promotie van ELA-activiteiten. Bij die gelegenheid zullen vertegenwoordigers van de vleessector worden uitgenodigd om de bekommernissen van hun sector te delen. Het doel is om input te leveren voor de officiële evaluatie van ELA die de Europese Commissie uiterlijk op 1 augustus 2024 zal uitvoeren. Het doel is ook om aanbevelingen te doen voor de toekomstige ontwikkeling van ELA.

ACTIE(S):

- De Belgische regering zal tijdens haar voorzitterschap van de Raad van de EU de ontwikkeling en volledige operationalisering van ELA ondersteunen in samenwerking met SIOD, de sociale inspectiediensten, de FOD Sociale Zekerheid en FOD Werkgelegenheid.

21. Op weg naar een sociale EUROPOL

Zodra de ELA 100% operationeel is, zullen nieuwe ambities moeten worden nagestreefd om de lidstaten te laten samenwerken in de grensoverschrijdende aanpak van sociale fraude. België heeft de ambitie om dit agentschap uit te bouwen tot een sociale Europol, ook om de discussie over strafrechtelijke samenwerking in Europa te vergemakkelijken.

ACTIE(S):

- De Belgische regering zal op Europees niveau voorstellen om de ELA, eens volledig operationeel, te laten uitgroeien tot een sociale Europol.

22. Verdere evaluatie van het Europees minimumloon

Met het oog op de verbetering van de arbeids- en levensomstandigheden in de Europese Unie, met name de toereikbaarheid van de minimumlonen voor werknemers en met het oog op bij te dragen tot opwaartse sociale convergentie en vermindering van de loonongelijkheid, heeft de EU Richtlijn 2022/2041 van het Europees Parlement en de Raad van 19 oktober 2022 inzake passende minimumlonen in de Europese Unie aangenomen.

- Het doel van deze richtlijn is vierledig:
  - Het bevorderen van collectieve onderhandelingen met het oog op loonvorming;
  - De lidstaten te verplichten een procedure voor de vaststelling van wettelijke minimumlonen in te voeren die gebaseerd is op criteria die moeten bijdragen tot de adequaatheid van die lonen;
  - De lidstaten aan te moedigen de nodige maatregelen te treffen opdat de sociale partners deelnemen aan de vaststelling en de bijwerking van de minimumlonen;
  - Ervoor zorgen dat werknemers daadwerkelijk toegang hebben tot wettelijke minimumlonen.

Deze laatste doelstelling wordt bereikt door:

- Te voorzien in controles en inspecties ter plaatse;
- Het publiek toegang te geven tot informatie over minimumlonen "op een volledige en gemakkelijk toegankelijke manier";
- Ervoor te zorgen dat werknemers "toegang hebben tot effectieve geschillenbeslechting" in geval van schending van rechten met betrekking tot het wettelijk minimumloon;
- De nodige maatregelen te nemen om werknemers en hun vertegenwoordigers te beschermen tegen een nadelige behandeling door de werkgever in geval van een klacht of een procedure die wordt aangespannen om rechten in verband met minimumlonen af te dwingen.

Het opzet van deze richtlijn is ervoor te zorgen dat werknemers in de EU beschermd worden door adequate minimumlonen die hen in staat stellen een waardig leven te leiden, rekening houdend met de nationale economische en sociale omstandigheden.

De Belgische regering steunde dit initiatief van de Europese instellingen. Het minimumloon is immers een noodzakelijk wapen in de strijd tegen armoede. Het vermindert ook het risico op sociale dumping en vermindert de spanning tussen de lonen in de Europese lidstaten.

ACTIE(S):

- De Beleidscel Werk onderneemt de nodige initiatieven om de omzetting van de Richtlijn 2022/2041 van het Europees Parlement en de Raad van 19 oktober 2022 inzake passende minimumlonen in de Europese Unie te laten realiseren tegen 15 november 2024.

23. Gerichte en effectieve controles op buitenlandse ondernemingen en zelfstandigen

De Belgische inspectiediensten zijn actief inzake gerichte en effectieve controle op de tewerkstelling van buitenlandse ondernemingen en zelfstandige aannemers (vrij verkeer van diensten). ELA erkent dat zij de meeste afgesproken en gemeenschappelijke inspecties in Europa uitvoeren. Via het Europees platform voor zwartwerk bundelen de lidstaten de krachten om zwartwerk te bestrijden. De sociale inspectiediensten zullen hun inspanningen aanhouden en, indien de capaciteit dit toelaat, hun inspanningen verhogen in de sector.

ACTIE(S):

- De SIOD, samen met de sociale inspectiediensten, organiseert gemeenschappelijke en afgesproken inspecties met de EU-landen, zowel in het kader van detachering als in het kader van de strijd tegen (grensoverschrijdend) zwartwerk.

24. Afsluiten bilaterale sociale zekerheidsakkoorden in het verlengde van de Verordening (EG) nr. 883/2004 en Verordening (EG) nr. 987/2009 - grensoverschrijdende invordering van sociale zekerheidsvorderingen

Bij betaling van sociale bijdragen in de foutieve lidstaat voorziet de toepassingsverordening 987/2009 in Art. 71 dat voor toepassing van Art. 84 van de basisverordening 883/2004 de invordering van schuldvorderingen, overeenkomstig Art. 72 tot en met 74 van de toepassingsverordening, zoveel mogelijk plaats vindt door middel van verrekening tussen de organen. Wanneer de schuldvordering geheel of gedeeltelijk niet door middel van de verrekening kan worden geïnd, wordt het resterende deel van de verschuldigde bedragen ingevorderd overeenkomstig de artikelen 75 tot en met 85 van de toepassingsverordening. Het is evenwel belangrijk dat de verzoekende lidstaat, nadat betwistingen over het verschuldigd zijn van de bijdragen beslecht zijn door de rechtscollèges van de uitzendende lidstaat, beschikt over een uitvoerende titel om de wederzijdse bijstand bij de invordering in te roepen. Daarenboven wordt dit verzoek behandeld binnen de wetgeving en volgens de procedures van de lidstaat die het verzoek ontvangt.

Er wordt gestreefd om deze wederzijdse bijstand, de samenwerking en de uitwisseling van informatie via EESSI verder te optimaliseren, indien nodig via bilaterale akkoorden. Analoog met het geregelde BENELUX -overleg zullen – om de grensoverschrijdende invorderingen efficiënter te organiseren en te trachten bestaande belemmeringen weg te nemen – ook met de andere lidstaten de nodige informele overlegmomenten of wederzijdse werkbezoeken over dit onderwerp worden gestart. Op die manier worden de betrokken lidstaten in staat gesteld om van elkaars beleidsmaatregelen te leren, in het verlengde van de werkzaamheden in het kader van de Administratieve Commissie. In dit verband werd in de schoot van de RSZ in februari 2022 een cel Internationale Invordering opgestart waarbinnen alle dossiers, waarin andere EU-lidstaten de RSZ om bijstand verzoeken en alle dossiers waarbij de RSZ beroep doet op de bijstand van een andere EU-lidstaat, gecentraliseerd worden. Dit niet alleen met het oog op een uniforme en adequate behandeling van deze dossiers, maar evengoed met het oog op de verdere uitbouw van de nodige expertise en van een netwerk van collega's die in de andere EU-lidstaten met dezelfde opdrachten belast zijn.

Bovendien is het mogelijk dat de betrokken werknemers socialezekerheidsuitkeringen in geld of in natura hebben ontvangen van de onbevoegd verklaarde staat: deze heeft dan ook het recht om deze terug te vorderen van de betrokken werknemers, met soms ingrijpende gevolgen voor de werknemers en hun gezinsleden. Overweging 1 van Verordening (EG) nr. 883/2004 stelt dat "de regels voor de coördinatie van de nationale socialezekerheidsstelsels deel uitmaken van het vrije verkeer van personen en moeten bijdragen tot de verbetering van hun levensstandaard en arbeidsvoorwaarden".

Met dit aspect moet rekening worden gehouden tussen de organen van de betrokken lidstaten, aangezien het epicentrum van de bovengenoemde EG-verordeningen de werknemer is, en oplossingen tussen de organen moeten van geval tot geval worden gevonden: afwijkingsovereenkomsten die in het belang van de werknemers zijn gesloten, bieden een rechtsgrondslag voor dit soort situaties.

ACTIE(S):

- RSZ en FOD Sociale Zekerheid volgen het dossier op.

SLOTBESCHOUWINGEN

25. Uitvoering en evaluatie van dit plan

De Beleidscellen Werk, Sociale Zaken en Zelfstandigen gelasten de SIOD met de verdere opvolging van de uitvoering van dit plan.

Daartoe zal de SIOD, in overleg met de actoren van de acties, een opvolgingsrapport opmaken, telkens medio februari en medio september, dienstig voor en met het oog op de jaarlijkse beleids- en begrotingscyclus.

Op basis van de vooruitgangsanalyse kunnen bijkomende maatregelen en/of acties worden voorgesteld, die bij de jaarlijkse evaluatie van dit plan kunnen gevalideerd worden.

De vergadering voor deze evaluatie wordt bijeengeroepen op initiatief van de SIOD. In deze vergadering geven de beleidscellen een terugkoppeling van de voortgang van de inhoud van het PEC aan de sociale partners.

Gedaan te Brussel, op

21 FEB. 2024

Minister van Economie en Werk

Pierre-Yves DERMAGNE

Minister van Middenstand,
Zelfstandigen en KMO's

David CLARINVAL

Minister van Sociale Zaken

Frank VANDENBROUCKE

Nationaal Secretaris ACV - Voeding

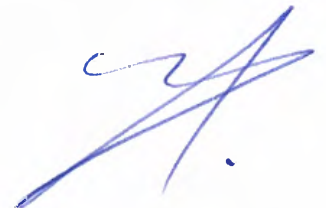
Steve ROSSEEL

Co-voorzitter ABVV- HORVAL

Tangui CORNU

Nationaal sectorverantwoordelijke
ACLVB

Dominik ROLAND

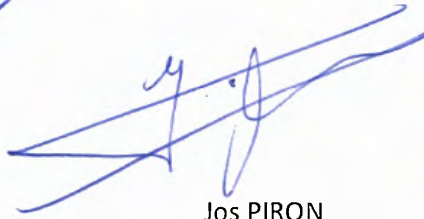
Gedelegeerd bestuurder FEBEV

Michael GORE

FEVIA

Voorzitter VIP

Jos PIRON

Algemeen Directeur ALIMENTO

Directeur FENAVIAN

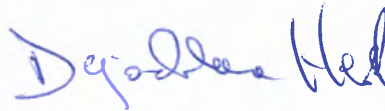

Anneleen VANDEWYNCKEL

Algemeen secretaris NVP

Anneleen BETTENS

Henk DEJONCKHEERE

Johan VAN BOSCH

Voorzitter FOD Werkgelegenheid,
Arbeid en Sociaal Overleg

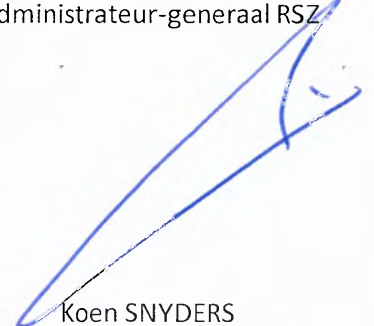
Geert DEPOORTER

Voorzitter FOD Sociale Zekerheid

Peter SAMYN

Administrateur-generaal RSZ

Koen SNYDERS

Administrateur-generaal RVA

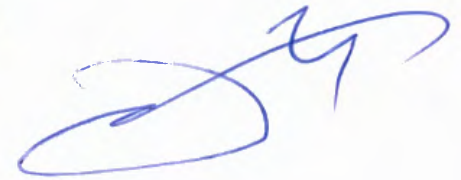
Jean-Marc VANDENBERGH

Administrateur-generaal RSVZ

Anne VANDERSTAPPEN

Administrateur-generaal RIZIV

Benoit COLLIN

Directeur SIOD

Bart STALPAERT

BIJLAGE 1: Gemeenschappelijke nota van de partners

Gemeenschappelijke nota van de sociale gesprekspartners over de vleessector en de strijd tegen sociale fraude

Op 8 november 2022 hebben de kabinetten Dermagne, Clarinval en Vandenbroucke aan de sociale gesprekspartners een aantal maatregelen meegedeeld die de regering heeft geïdentificeerd in de strijd tegen sociale fraude. De sociale gesprekspartners van de vleessector zijn ervan overtuigd dat het actieplan dat hieronder wordt ontwikkeld een passend antwoord zal bieden in de strijd tegen sociale fraude, en meer bepaald sociale dumping en mensenhandel. De sociale gesprekspartners zijn van mening dat dit een passend antwoord is op de vraag die de regering hen heeft gesteld.

De sociale gesprekspartners erkennen de volgende uitdagingen in de vleessector:

- Het structurele tekort aan arbeidskrachten voor de specifieke functies in de sector, wat zich ook in het buitenland voordoet
- De vraag naar verhoogde flexibiliteit omwille van de aard van het product, met een beperkte houdbaarheid
- Het mogelijke misbruik dat gepaard gaat met onderaanneming
- De zwakke concurrentiepositie van de Belgische vleessector, zowel in België als in het buitenland
- De doelstelling met betrekking tot onderaanneming moet een beleid van vervanging zijn door versterking van de werkgelegenheid, uitzendarbeid voor het opvangen van pieken en een arbeidsorganisatie die overlegd is en afgestemd is op de behoeften van de sector. Dit beleid kan enkel slagen als het gelinkt wordt aan adequate begeleidende maatregelen om te voorkomen dat de continuïteit in de vleesverwerkende bedrijven in het gedrang komt en als het rekening houdt met de andere geschetste uitdagingen.

Voor de sociale gesprekspartners is het uitermate belangrijk dat de maatregelen die uitgewerkt worden resulteren in:

1. **Rechtszekerheid op basis van welomschreven criteria en duidelijk gekaderde controles**
2. **Verhoogde sociale rechtvaardigheid met een focus op sociale fraude en mensenhandel**
3. **Het centraal stellen van eerlijke concurrentie**

De sociale gesprekspartners stellen een plan eerlijke concurrentie voor alsook een revisie van het protocolakkoord dat de overheid in staat moet stellen de budgettaire doelstellingen te behalen, door de focus te plaatsen op acties die een win-win opleveren voor elke betrokken actor.

De sociale gesprekspartners gaan akkoord met een planmatige aanpak die een structurele oplossing moet bieden voor de huidige inzet van onderaannemers en detachingsbureau's in de voedingssector. Alimento speelt de rol van coördinator en facilitator bij de uitvoering van het stappenplan om de hieronder beschreven termijnen te beheren. In dit proces moeten de werknemersvertegenwoordigers in het CPBW en de syndicale delegatie ook geraadpleegd worden.

Fase 1 - van 01/01/2023 tot en met 31/12/2023

- Opmaak onder begeleiding van Alimento van een nulmeting van de sector in zijn diverse facetten (huidige tewerkstelling, absenteïsme, flexibiliteitsproblematiek, werkvormen, aantal schakels onderaanneming, etc.) met bepaling van meetindicatoren - referentiejaar (S1-2023)
- Op basis van de nulmeting vastleggen van het aantal niveaus binnen de aannemingsketen vertrekkende van de opdrachtgever tot aan laatste schakel, al dan niet te differentiëren per subsector (S1-2023)
- Operationele uitvoering van de werkgroepen onder coördinatie van Alimento (S1-S2-2023)
  - o Hoofdelijke aansprakelijkheid

- o Instroom in al zijn facetten met het oog op administratieve vereenvoudiging en versnelling van processen
- o Opleiding, kwalificatie en doorstroming
- o Flexibiliteit en overuren als win-winsituatie voor bedrijven, werknemers en overheid (prioriteit 2023)
- Lancering pilootprojecten in het licht van de werkgroepen opgestart in S1-2023 (S2-2023)

Fase 2 - van 01/01/2024 tot en met 31/12/2024

- Ontwikkeling van een strategisch plan eerlijke concurrentie en herziening van het protocolakkoord op basis van de nulmeting en de resultaten van de werkgroepen voor een duurzame tewerkstelling in de vleessector (S1-2024)
- S1-2024: invoering van checkin-checkout@work via een overheidsplatform. De aanpak die in de steigers staat binnen de schoonmaaksector kan als inspiratie dienen. De modaliteiten, verantwoordelijkheden en verdere concretisering, maken deel uit van verder overleg in het licht van het bonus-malus systeem (zie verder).
- S2-2024: opmaak van een tewerkstellingsbarometer van de vleessector en uitrol van een maatregelenpakket voor bedrijven.

Fase 3 - 01/01/2025 tot en met 31/12/2026

- S1-2025: Lancering van communicatiecampagnes sociale gesprekspartners over de tewerkstellingsbarometer van de vleessector en het maatregelenpakket ter ondersteuning van de vleessector
- S2-2025: Uitwerking van een bonus-malus systeem voor bedrijven die (al dan niet) intekenen op het maatregelenpakket (o.a. via checkin-checkout@work, RSZ bijdragen, e.a....)
- S2-2026 : Meting van de impact na communicatie en stimulering bedrijven door de sociale gesprekspartners (t.o.v. nulmeting)

Fase 4 - 01/01/2027 tot en met 31/12/2028

- Eventuele verfijning van het steuninstrumentarium op basis van de feedback van de sociale gesprekspartners (S2-2027)
- Lancering communicatiecampagne sociale partners over het bonus-malus systeem om hen ertoe aan te zetten om een andere aanpak te volgen op basis van de vooropgestelde maatregelen (S1-2028)
- 2028 - Bepaling van criteria ter verduurzaming¹ van de tewerkstelling in de vleessector met het oog op structurele afbouw van onderaanneming en detachering. Gebaseerd op het succes van het (verfijnd) maatregelenpakket.
- S2-2028: communicatie van de sociale gesprekspartners over de resultaten en de volgende fases naar een gestuurd/keuzemodel (in het kader van de bonus-malus)

Fase 5 - vanaf 01/01/2029

- Toepassing van bonus-malus systeem met oog voor positieve communicatie ten bate van diegene die de maatregelen toepassen (geen bashing, maar aanmoedigend)
- Jaarlijkse evaluatie van de resultaten ten opzichte van de nulmeting

---

¹ Verduurzaming van de tewerkstelling : proces dat voorziet in de transitie die erop gericht is in te zetten op een rechtstreekse tewerkstelling van werknemers als basispijler